

N: 2

Towarzystwo Biblioteki Publicznej w Warszawie wciągnięte zostało pod № 27 do rejestru stowarzyszeń, i związków gub. Warszawskiej na zasadzie decyzji Urzędu Gubernjalnego Warszawskiego do spraw o stowarzyszeniach zapadłej w d. 17 Października 1906 r.

Prezes

baron Wrewski.

USTAWA

Towarzystwa Biblioteki Publicznej w Warszawie.

Nazwa, cel i siedziba.

§ 1. Towarzystwo Biblioteki Publicznej w Warszawie ma na celu spółdziałanie rozwojowi nauki i oświaty przez gromadzenie i utrzymywanie księgozbioru ze wszystkich działów literatury naukowej i beletrystycznej, oraz innych środków pomocy naukowych do użytku powszechnego.

§ 2. Działalność Towarzystwa rozciąga się na miasto Warszawę i jego przedmieścia.

§ 3. Biblioteka użycza osobom zgłaszającym się: książek, pism periodycznych i wogóle wszelkich wydawnictw w języku polskim i innych, jak niemniej rękopisów, map, atlasów, nut, rycin, rysunków i innych zbiorów naukowych, jakie mogą być przydatne dla studjów naukowych i wogóle dla celów kształcenia się.

§ 4. Niezależnie od głównego księgozbioru Towarzystwo ma prawo zakładać i utrzymywać w różnych punktach Warszawy i jej przedmieść oddziały Biblioteki.

§ 5. Książki i inne zbiory naukowe Biblioteki przeznaczone są do korzystania z nich na miejscu; wszakże książki z niektórych działów Biblioteki, wskazanych w regulaminie, mogą być wypożyczane i do domów.

§ 6. Towarzystwo ma prawo urządzić i utrzymywać przy Bibliotece Instytut Bibliograficzny i Muzeum Bibliotekoznawstwa, ustanawiać stypendja i zapomogi pieniężne dla osób pracujących na polu bibliotekoznawstwa i bibliografji, ogłaszać konkursy na prace związane z zadaniami Biblioteki, oraz wydawać organ poświęcony Bibliografji i Bibliotekoznawstwu.

§ 7. Towarzystwo posiadać będzie pieczęć z napisem „Towarzystwo Biblioteki Publicznej w Warszawie“.

Członkowie.

§ 8. Członkami Towarzystwa mogą być osoby fizyczne obojga płci bez względu na miejsce ich zamieszkania oraz instytucje.

Członkowie Towarzystwa dzielą się na dwie kategorie:

a) członkowie założyciele, którzy ofiarują na rzecz Towarzystwa przynajmniej 3.000 rb. w gotowiznie, lub też mienie ruchome, bądź nieruchome niemniejszej wartości;

b) członkowie rzeczywisci, któremi są:
1) osoby opłacające corocznie rub. 6, lub wnoszące jednorazowo rubli. sto i 2) abonentci, którzy korzystają z biblioteki w ciągu przynajmniej jednego roku.

§ 9. Po ukonstytuowaniu się Towarzystwa założyciele jego, wyszczególnieni w art. 42, stają się członkami rzeczywistymi i opłacać będą po 6 rb. rocznie.

§ 10. Członkowie Towarzystwa, wskazani w punktach *a* i *b*—1 art. 8 mają prawo bezpłatnego korzystania z książek i zbiorów Biblioteki.

§ 11. Komitet Towarzystwa stanowi o przyjęciu członków oraz o wykreśleniu członków rzeczywistych, zalegających w opłacie abonamentowej w ciągu pół roku, lub nie stosujących się do przepisów o korzysta-

niu z Bibljoteki, wreszcie zalegających za dwa lata w opłacie składek rocznych.

§ 12. Wykreślenie członków z innych powodów może nastąpić z mocy decyzji ogólnego zgromadzenia na przedstawienie komitetu.

§ 13. Członek może wystąpić z Towarzystwa każdego czasu po zawiadomieniu o tym komitetu na piśmie.

§ 14. Występujący lub wykreślony członek obowiązany jest uiścić zaległe składki lub opłaty abonamentowe.

Fundusze.

§ 15. Fundusze Towarzystwa tworzą się:

a) z jednorazowych opłat i corocznych składek członków;

b) z procentów i dochodów od majątku Towarzystwa;

c) z zapomóg, ofiar, darowizn i zapisów w nieruchomościach, kapitałach, książkach i innych przedmiotach;

d) z opłat od czytelników i abonentów za korzystanie z książek i innych pomocy naukowych, jakimi będzie rozporządzała Bibljoteka;

e) z opłat za zgubione lub zniszczone książki i wydawnictwa;

f) z dochodów z odczytów, wykładów, pogadanek, wystaw, przedstawień i koncertów urządzanych przez Komitet Towarzystwa;

g) z wszelkich innych nieprzewidzianych i przypadkowych wpływów.

§ 16. Rachunkowość i buchalterja będą prowadzone podług przepisów prawa i zwyczajów.

Zarząd.

§ 17. Zarząd sprawami Towarzystwa należy do Komitetu, złożonego z siedmiu osób sprawujących swe obowiązki bezpłatnie. Komitet przebywa w Warszawie.

§ 18. Po zarejestrowaniu niniejszej ustawy założyciele wymienieni w art. 42 wraz z innemi osobami zaproszonemi przez siebie na członków Towarzystwa wybiorą z tak utworzonego grona pierwszy Komitet złożony z siedmiu osób, który będzie zarządzał i kierował sprawami Towarzystwa w ciągu pierwszych lat trzech.

§ 19. Członkowie Komitetu wybierani będą na lat trzy przez Zgromadzenie Ogólne prostą większością głosów z grona członków Towarzystwa.

Z liczby Członków Komitetu wychodzą początkowo przez losowanie, a następnie po-

dług starszeństwa, po roku—dwaj członkowie, po dwu latach znowu dwaj, a po trzech latach—trzej pozostali; wszakże pierwsze wybory (częściowe) nastąpią dopiero z upływem trzechletniej kadencji pierwszego Komitetu. Wychodzący mogą być powtórnie wybrani.

§ 20. W razie wystąpienia z Komitetu członka przed upływem jego kadencji najbliższe zgromadzenie ogólne wybiera jego następcę do końca tejże kadencji, do czasu zaś wyboru Komitet funkcjonuje w zmniejszonym składzie.

§ 21. Komitet wybiera ze swego grona corocznie prezesa, wice-prezesa, sekretarza i skarbnika. Wychodzący mogą być ponownie wybrani.

§ 22. Uchwały komitetu zapadają prostą większością głosów i wciągają się do protokołu; w razie równości rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 23. Do ważności uchwał komitetu konieczną jest obecność prezesa lub wice-prezesa i przynajmniej trzech członków.

§ 24. Do obowiązku Komitetu należy:

a) wyszukiwanie sposobów i środków urządzenia Biblioteki, dbałość o jej rozwój oraz wybudowanie własnego gmachu;

b) zasadnicza organizacja Biblioteki, otwieranie oddziałów Biblioteki, tworzenie sekcji, instytutu bibljograficznego i muzeum bi-

bijskotekoznawstwa, ustanawianie i przyznawanie stypendjów, ogłaszanie konkursów, przyznawanie nagród konkursowych, urządzenie do- rocznych zjazdów osób, pracujących na polu bibliografji i biblijskotekoznawstwa;

c) mianowanie Dyrektora Biblijskotei z po- śród osób, posiadających odpowiednie kwali- fikacje, jego pomocników i innych funkjonar- juszów oraz określenie ich wynagrodzenia, nie mniej uwalnianie tych osób od obowiąz- ków i kontrola nad czynnościami Dyrektora Biblijskotei;

d) układanie wszelkich instrukcji i regu- laminów dotyczących Biblijskotei i składu oso- bistego oraz przedstawianie ich do zatwier- dzenia Zgromadzenia ogólnego;

e) przyjmowanie i wykreślanie (art. 11) członków Towarzystwa i przedstawienie Ogól- nemu Zgromadzeniu do wykreślenia członków w wypadkach przewidzianych w art. 12;

f) zarządzanie majątkiem Towarzystwa, przyjmowanie wszelkich ofiar, darowizn i za- pisów, nabywanie i zbywanie ruchomego ma- jątku, najmowanie lokalu dla Biblijskotei, wy- dzierżawianie nieruchomości majątku;

g) przygotowanie projektu budżetu co- rocznych wydatków i dochodów na rok przy- szły i sprawdzanie działalności Towarzystwa za rok ubiegły celem przedstawienia do za- twierdzenia Zgromadzeniu ogólnemu;

h) zwoływanie Zgromadzeń Ogólnych;
i) przedwstępne rozpoznawanie wniosków członków Towarzystwa do Zgromadzenia Ogólnego z tym zastrzeżeniem, że wnioski winny być złożone Komitetowi przynajmniej na dwa tygodnie przed terminem Zgromadzenia Ogólnego i że wnioski podpisane przynajmniej przez 25 członków Komitet obowiązany jest przedstawić do decyzji najbliższego zwyczajnego lub nadzwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego

j) ustanawianie wysokości opłat za korzystanie na miejscu i wypożyczanie do domów książek i zbiorów Biblioteki;

k) zwalnianie od tych opłat, ich umarzanie lub przyznawanie ulg w szczególnych wypadkach;

l) uchwały w przedmiocie wydawania organu Biblioteki, katalogów i wogóle wydawnictw Towarzystwa;

m) wykonywanie uchwał Zgromadzenia Ogólnego;

n) wogóle kierowanie wszystkimi sprawami Towarzystwa w granicach ustawy i uchwał Zgromadzenia Ogólnego.

§ 24. Prezes Komitetu reprezentuje Towarzystwo na zewnątrz i podpisuje korespondencje wraz z sekretarzem.

§ 26. W razie nieobecności lub choroby prezesa zastępuje go wice-prezes, a gdy-

by i co do niego zachodziła przeszkoda jeden z członków komitetu.

§ 27. Wszelkie fundusze Towarzystwa podnoszą prezes i skarbnik za wspólnym pokwitowaniem lub osoba przez nich upoważniona.

Asygnacje na wydatki podpisuje prezes i jeden z członków komitetu.

§ 28. Wszelkie umowy, nie wyłączając dotyczących hipoteki, zawiera prezes i jeden z członków komitetu na podstawie odpowiedniej decyzji Komitetu, ewentualnie Zgromadzenia Ogólnego, której kopia lub wyciąg poświadczony przez prezesa i sekretarza Komitetu zastępować będzie urzędowe pełnomocnictwo. Plenipotencje do prowadzenia spraw sądowych podpisywane będą przez prezesa i sekretarza.

Zgromadzenie Ogólne.

§ 29. Zgromadzenia ogólne członków Towarzystwa są zwyczajne i nadzwyczajne.

§ 30. Zwyczajne zgromadzenia zwołuje corocznie Komitet nie później jak w miesiącu kwietniu.

§ 31. Do atrybucji Zgromadzeń Ogólnych należy:

a) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawo-

dań za rok ubiegły oraz budżetu dochodów i wydatków na rok bieżący;

b) uchwały w przedmiocie nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości Towarzystwa oraz budowy własnego gmachu;

c) wybór członków komitetu na miejsce ustępujących, oraz wybór na rok jeden z grona członków Towarzystwa trzech członków komisji rewizyjnej;

d) uchwały dotyczące zmian niniejszej ustawy oraz rozwiązanie Towarzystwa i postanowienia o jego majątku na wypadek rozwiązania;

e) zatwierdzenie instrukcji i regulaminu przedstawionych przez Komitet;

f) rozpoznawanie i decydowanie wniosków członków Towarzystwa przedstawionych Zgromadzeniu Ogólnemu przez komitet oraz kwestji przewyższających atrybucje Komitetu;

g) uchwały w przedmiocie wykreślenia członków Towarzystwa na przedstawienie Komitetu (art. 12).

§ 32. Nadzwyczajne Zgromadzenie Ogólne zwołuje Komitet stosownie do swego uznania bądź na żądanie komisji rewizyjnej albo przynajmniej 20 członków Towarzystwa.

§ 33. Dla ważności uchwał Zgromadzenia Ogólnego wymagana jest obecność przynajmniej $\frac{1}{6}$ ogólnej ilości członków, jednakże dla rozstrzygnięcia kwestji zmiany ustawy,

rozwiązania Towarzystwa i postanowienia o jego majątku w razie rozwiązania, wymagana jest obecność przynajmniej $\frac{1}{3}$ części ogólnej liczby członków Towarzystwa.

§ 34. W razie niezebrania się potrzebnej ilości członków Zgromadzenie Ogólne odbędzie się nie później jak w dni piętnaście po pierwszym terminie, uchwały jego będą prawomocne bez względu na ilość przybyłych członków.

Na powtórnym Zgromadzeniu Ogólnym mogą być roztrząsane i decydowane jedynie sprawy objęte porządkiem dziennym niedoszedłego do skutku zgromadzenia.

§ 35. Uchwały Zgromadzenia Ogólnego zapadają prostą większością oddanych głosów oprócz uchwał w przedmiocie zmiany niniejszej ustawy, rozwiązania Towarzystwa i postanowienia o jego majątku w razie rozwiązania, dla których ważności konieczną jest większość dwóch trzecich oddanych głosów.

§ 36. Zgromadzenie Ogólne otwiera prezes Komitetu, poczym przewodniczy osoba wybrana przez Zgromadzenie Ogólne.

§ 37. O dacie i miejscu odbycia Zgromadzenia Ogólnego Komitet ogłasza w dwu gazetach warszawskich na trzy tygodnie przed terminem. Porządek zaś dzienny Zgromadzenia Ogólnego ogłoszony być winien w tychże gazetach na tydzień przed terminem.

§ 38. Przedmiotem obrad Zgromadzenia Ogólnego mogą być tylko kwestje objęte porządkiem dziennym.

§ 39. Komitet przynajmniej na dwa tygodnie przed zwyczajnym Zgromadzeniem Ogólnym przedstawia Komisji Rewizyjnej sprawozdanie za rok ubiegły oraz projekt dochodów i wydatków na rok bieżący wraz z wszelkimi księgami i dokumentami.

Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej składa się Zgromadzeniu Ogólnemu wraz ze sprawozdaniem Komitetu. Komisji rewizyjnej służy prawo sprawdzania w każdym czasie stanu kasy i rachunków Towarzystwa, a także zbiorów i wogóle całego mienia instytucji. Sprawozdanie to winno być dopełnione obowiązkowo przynajmniej raz w ciągu roku.

§ 40. Mienie zarówno ruchome jak i nieruchome, należące do Towarzystwa, stanowi jego nietykalną własność i nie może być użyte na żaden inny cel, jak tylko wskazany w artykule następnym i w wypadku tymże artykułem przewidzianym.

§ 41. W razie gdyby Towarzystwo z jakichkolwiek powodów zostało rozwiązane, lub samo postanowiło rozwiązać się, cały jego majątek, zarówno ruchomy jak i nieruchomy, przejdzie na rzecz innej instytucji publicznej, mającej na celu krzewienie oświaty stosownie do uchwały, jaką powyżmie w tym przedmiocie Zgromadzenie Ogólne.

Założyciele Towarzystwa.

§ 42. Założycielami Towarzystwa są:

- 1) *Samuel Dickstein*
- 2) *Stanisław Krzemiński*
- 3) *Ludwik Krzywicki*
- 4) *Stanisław Leszczyński*
- 5) *Stanisław Michalski*
- 6) *Rafał Radziwiłłowicz*
- 7) *Józefa Sawicka*
- 8) *Władysław Smoleński*
- 9) *Seweryn Smolikowski*
- 10) *Stefan Żeromski*